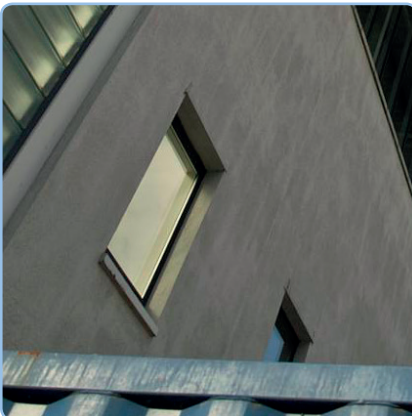
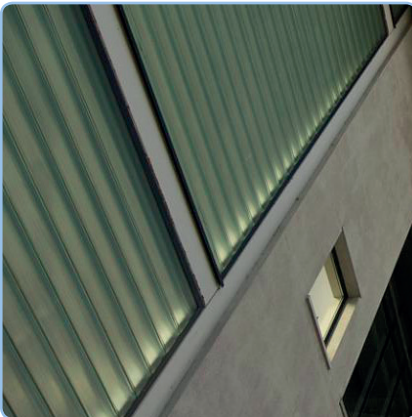

Underlag till regeringens klimatpolitiska handlingsplan

Kortversion

KORTVERSION AV RAPPORT 6879 • MARS 2019

Innehåll

1. DEN STORA UTMANINGEN.....	2
En nödvändig och positiv samhällsomställning	2
En handlingsplan som pekar ut vägen.....	2
2. NULÄGE, SCENARIER OCH GAP TILL MÅLEN	3
Klimatförändringar och risker	3
Nödvändigt med utsläppsminskningar i närtid	4
Sveriges utsläppsutveckling – minskningstakten har avtagit.....	4
Hur långt räcker dagens styrmedel?	5
Scenarier med skärpta styrmedel och ytterligare teknikutveckling	6
3. VÄGEN FRAMÅT – SÅ STYR VI MOT KLIMATMÅLEN	7
Hela samhället ska ställas om, men några frågor är särskilt viktiga	7
De stora utmaningarna.....	7
Förbättra förutsättningarna för omställning	9
Minskade utsläpp utanför Sveriges gränser.....	11
Vem ska göra vad och när?	11

1. Den stora utmaningen

I denna kortversion av Rapport 6879 sammanfattas Naturvårdsverkets underlag till regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan.

En nödvändig och positiv samhällsomställning

En global omställning från koldioxidintensiv till koldioxidneutral utveckling kräver genomgripande förändringar av våra samhällen som ska ske under en, historiskt sett, kort tidsperiod. Stora globala kapitalflöden som idag investeras i energi- och resurskrävande samhällsbyggande och ett fossilbaserat energisystem behöver istället styras mot satsningar som främjar förnybar energi, energieffektiviseringar och koldioxidneutrala material.

Sveriges behöver dels minska de nationella utsläppen, dels stödja och vara en förebild för andra länders arbete med utsläpps begränsningar. I omställningen finns möjligheter till andra stora positiva samhällseffekter, som bidrar till alla tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. Den lägger t.ex. en grund för tryggare energiförsörjning, bättre stadsmiljö och en minskning av de cirka 7 600 personer i Sverige som varje år dör i förtid till följd av luftföroreningar.

De tekniska förutsättningarna för att ställa om är goda. Innovationer sänker kostnader och möjliggör nya lösningar genom såväl förhållandevis enkel substitution till biobränsle som helt ny, oprövad teknik i industrins processer. Effektivare och mer konkurrenskraftiga lösningar utvecklas i snabb takt och Sverige är världsledande på en rad områden. Det svenska näringslivet har redan visat att det finns en vilja, ambition och möjlighet att investera och ställa om verksamheten. Inom initiativet Fossilfritt Sverige har branscherna själva tagit fram färdplaner mot mycket låga utsläpp eller nollutsläpp.

Genom att ställa om i en snabb takt – med hållbar ekonomisk tillväxt, bibehållen konkurrenskraft och god välfärd – blir Sverige ett föregångsland som andra länder vill ta efter.

En handlingsplan som pekar ut vägen

Sveriges riksdag antog under 2017 med bred majoritet ett klimatpolitiskt ramverk med mål till 2030, 2040 och 2045 för de utsläpp av växthusgaser som sker inom landets gränser. Enligt ramverket ska regeringen vart fjärde år lämna en klimatpolitisk handlingsplan till riksdagen som visar hur regeringens politik sammantaget bidrar till att nå ramverkets mål. En första sådan handlingsplan ska lämnas under 2019.

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Målet är ambitiöst och utmanande, men möjligt att nå. Det är i stora drag känt vilka åtgärder som behövs för att nå målen, men befintlig styrning är otillräcklig och behöver

skärpas och kompletteras. Efter 2045 ska Sverige ha negativa utsläpp och förutsättningar för dessa behöver skapas nu.

Regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan behöver tydligt visa på vägen mot utsläppsminskningar, så att styrningen gentemot samhällets alla aktörer blir långsiktig, förutsägbar och effektiv. Det handlar då inte om att välja mellan åtgärder som minskar utsläppen på kort eller lång sikt, mellan prissättning och andra styrmedel, eller mellan nationell och global klimatpolitik. Det krävs i samtliga fall både och. Det behövs såväl små steg som stora kliv och politiken måste vara både visionär i sina målsättningar och genomförbar i sina delar.

Naturvårdsverket vill särskilt lyfta fram tre utmaningar som är centrala att adressera i den klimatpolitiska handlingsplanen:

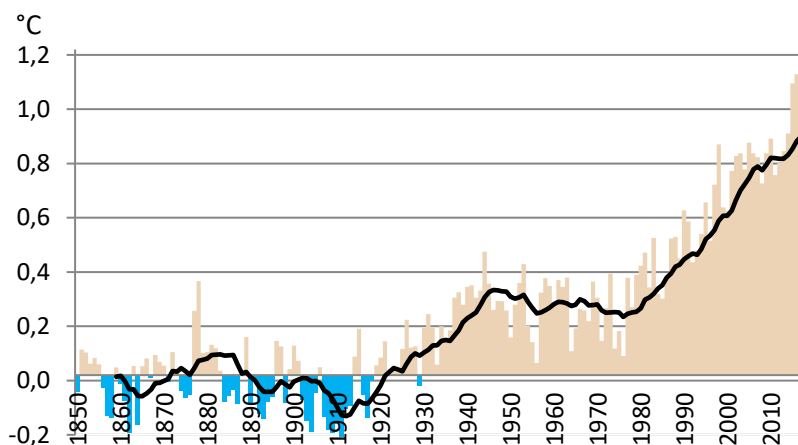
- Transportsystemet behöver ställas om och bli mer transporteffektivt och energieffektivt samtidigt som det övergår till förnybara drivmedel.
- Industrins utsläpp måste minska till nära noll genom utveckling och marknadsintroduktion av ny teknik samt energieffektivisering och ersättning av fossila bränslen. En skärpning av EU:s utsläppshandel (EU ETS) är centralt för att åstadkomma detta.
- Förutsättningar för att avskilja, transportera och lagra koldioxid måste skapas för att möjliggöra negativa utsläpp och minska utsläpp från industrin.

2. Nuläge, scenarier och gap till målen

Klimatförändringar och risker

Den globala medeltemperaturen har stigit cirka en grad, jämfört med medeltemperaturen under 1800-talets andra hälft (se Figur 1).

Figur 1. Avvikelser från global genomsnittlig ytemperatur 1850–2018

Källa: Climatic Research Unit, University of East Anglia

Klimatförändringarna ligger nu bakom och påverkar ett flertal av de största globala riskerna. Ju större uppvärmningen blir, desto mer ökar riskerna för att svårförutsägbara trösklar passeras, där abrupta och potentiellt irreversibla förändringar uppstår. De allvarliga klimatförändringskonsekvenser som redan konstaterats skärper betydelsen av att hålla ökningen av den globala medeltemperaturen under 1,5 grader.

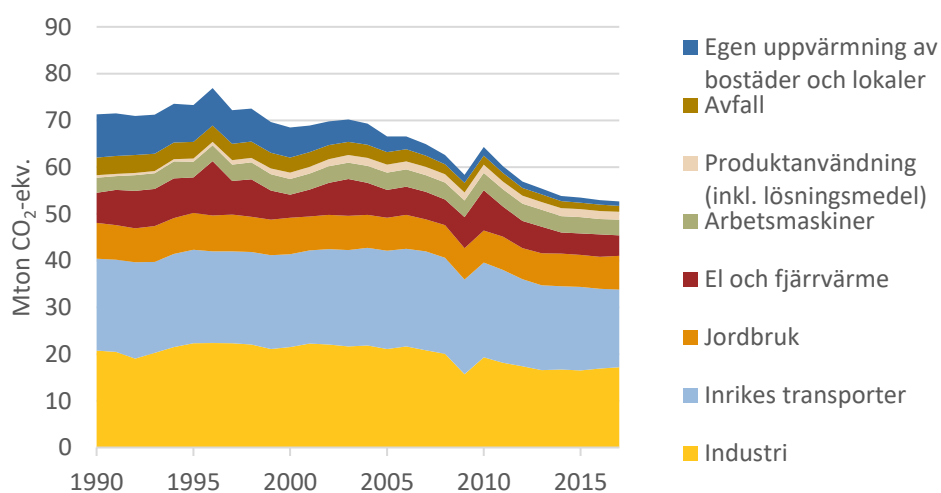
Nödväntigt med utsläppsminskningar i närtid

Hur utsläppen utvecklas över tid är avgörande för storleken på de samlade utsläppen och därmed för hur jordens temperatur förändras. Med nuvarande utsläppsutveckling kommer det sammanlagda globala utsläppsutrymmet av koldioxid för att begränsa temperaturökningen till 1,5 grader att vara förbrukat till år 2030. De mål för utsläppsbegränsningar som länderna kommunicerat under Parisavtalet till 2030 är otillräckliga för att begränsa temperaturen enligt målen i avtalet (väl under två grader med sikte på 1,5 grader). Det svenska långsiktiga klimatmålet till 2045 ligger inom intervallet för de globala genomsnittliga utsläppen per person utifrån IPCC:s scenarier för att begränsa den globala medeltemperaturökningen till 1,5 grader.

Sveriges utsläppsutveckling – minskningstakten har avtagit

Sveriges territoriella utsläpp av växthusgaser (utsläpp som sker inom landets gränser) har minskat med 26 procent mellan 1990 och 2017. Utsläppen minskade framförallt under perioden 2003–2014, varefter minskningstakten har avtagit. År 2017 var utsläppen endast 0,5 procent lägre jämfört med 2016. Utsläppen från inrikes transporter minskade under året, trots ett ökat trafikarbete, medan industrins utsläpp ökade.

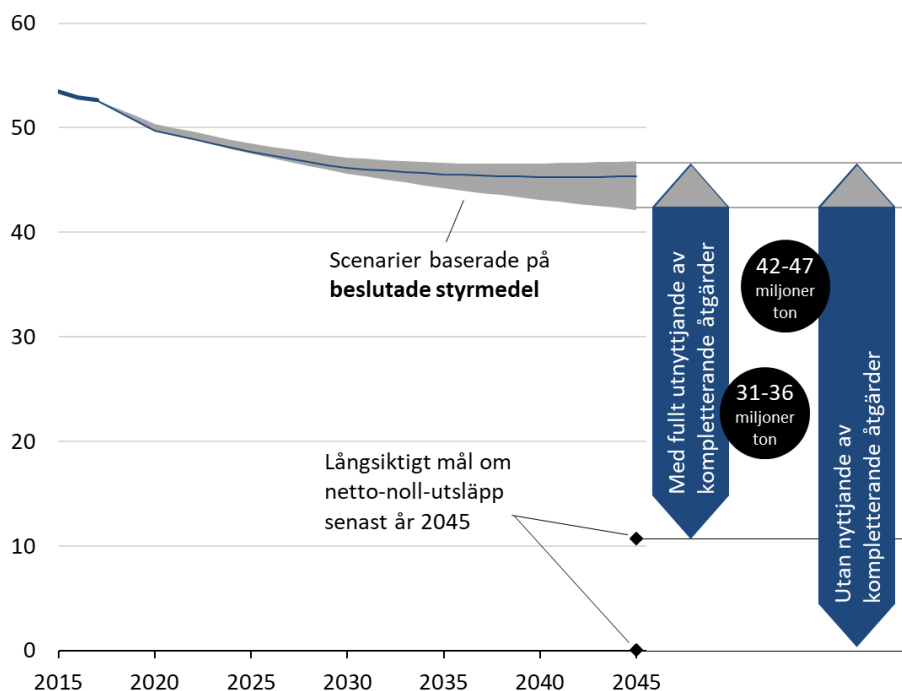
Figur 2. Territoriella utsläpp av växthusgaser per sektor 1990–2017

Hur långt räcker dagens styrmedel?

Senast år 2045 ska de *totala* utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium vara minst 85 procent lägre än 1990. De totala utsläppen av växthusgaser år 2045 bedöms i scenarier med beslutade styrmedel vara 34–41 procent lägre än år 1990, vilket innebär ett utsläppsgap till målet på 31-36 miljoner ton 2045 om kompletterande åtgärder används.

Figur 3. Historiska totala utsläpp, scenarier och mål 2045, miljoner ton CO₂-ekv

Enligt etappmålen för den *icke-handlande sektorn* bör utsläppen minska med minst 55–63 procent till år 2030 och med minst 73–75 procent till år 2040 jämfört med 1990 års nivå¹. Enligt scenarier med beslutade styrmedel beräknas utsläppen minska med 43–45 procent mellan 1990 och 2030, vilket innebär ett utsläppsgap till målet på 8-10 miljoner ton koldioxidekvivalenter om målet ska nås utan kompletterande åtgärder. Till 2040 beräknas utsläppen minska med 44-50 procent, vilket innebär ett utsläppsgap på 11-14 miljoner ton (se Figur 4).

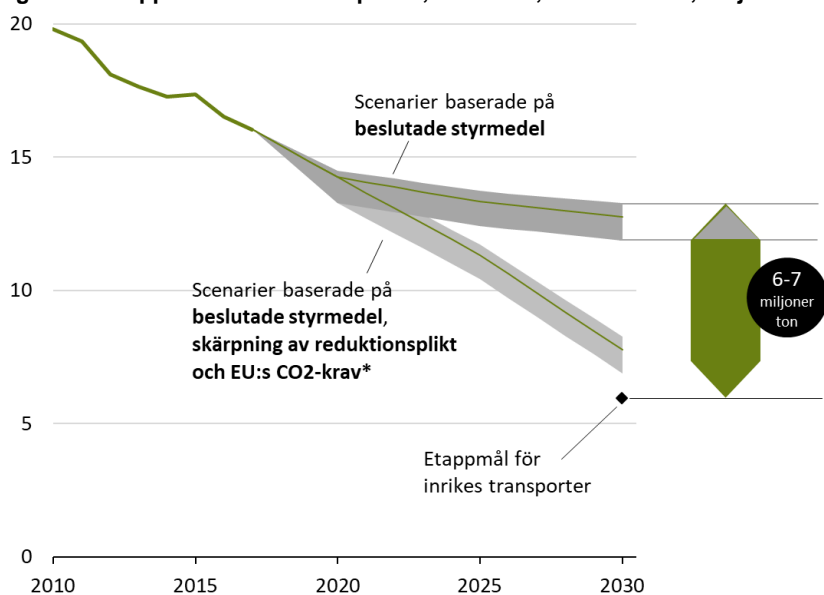
Senast år 2030 ska växthusgasutsläppen från *inrikes transporter* vara minst 70 procent lägre jämfört med år 2010. Enligt scenarierna beräknas utsläppen, med befintliga styrmedel, minska med 33–40 procent till 2030 jämfört med 2010, vilket innebär ett utsläppsgap till målet på 6-7 miljoner ton 2030 (se Figur 5).

¹ Kompletterande åtgärder får användas med 8 procentenheter till 2030 och med 2 procentenheter till 2040, vilket innebär en minskning på 55 procent till 2030 och 73 procent till 2040.

Scenarier med skärpta styrmedel och ytterligare teknikutveckling

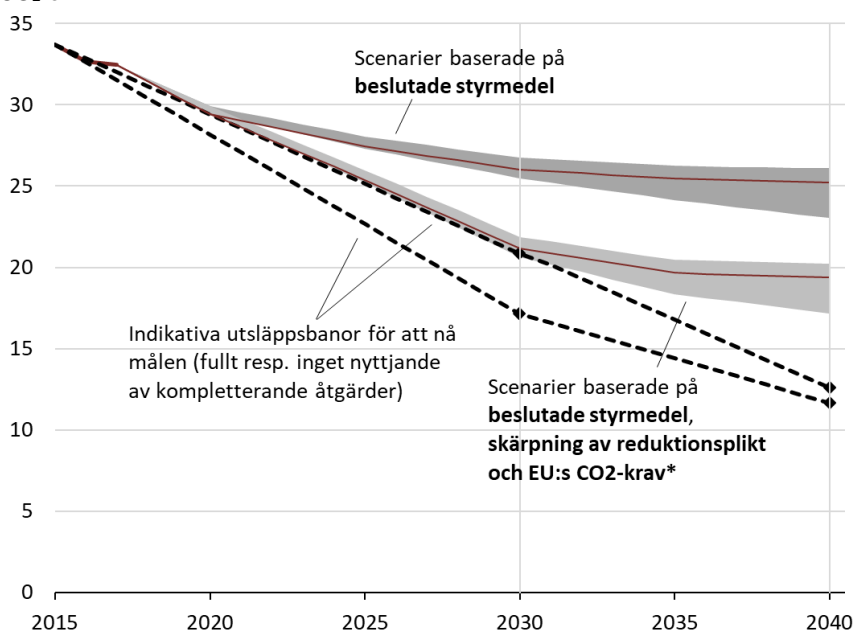
Förväntade skärpningar av reduktionsplikten för drivmedel och EU:s koldioxidkrav för nya fordon bedöms kunna minska utsläppen med ytterligare 3-5 miljoner ton till 2030. Det skulle innebära att utsläppen kommer nära målet för inrikes transporter, men mer styrning behövs för att nå hela vägen fram (Figur 4). De förväntade styrmedelsskärpningarna har även stor påverkan på möjligheterna att nå målet för icke handlande sektor. Scenarierna med skärpt styrning visar att målet till 2030 kan komma att nås om kompletterande åtgärder samtidigt fullt utnyttjas (Figur 5).

Figur 4. Utsläpp från inrikes transporter, scenarier, och mål 2030, miljoner ton CO₂-ekv

* Reduktionspliktsnivå på 40 procent 2030 och tiden därefter samt EU-kommissionens förslag om CO₂-krav på lätta respektive tunga fordon till 2030 införs (gäller Figur 4 och 5).

Figur 5. Utsläpp från icke-handlande sektorn, scenarier och mål 2030 och 2040, miljoner ton CO₂-ekv

Några få industribranscher står för en stor del av utsläppen av växthusgaser och det pågår flera initiativ som på sikt kan leda till större teknikskiften och stora utsläppsminskningar. Uppskattningar som i första hand bygger på de färdplaner som tagits fram inom regeringens initiativ Fossilfritt Sverige visar på potentialer att minska utsläppen från industrin med 60-80 procent till 2045, jämfört med 2016, vilket motsvarar 10-13 miljoner ton koldioxidekvivalenter.² Viktiga teknikskiften för att nå dessa utsläppsminskningar är bland annat fossilfri järn- och stålproduktion och CCS-teknik³ för processutsläpp i mineralindustrin. Även effektiviseringar och substitution till biobränsle och el har stor betydelse. Det är svårt att bedöma när i tiden nya teknikskiften kommer att ske, men när ny teknik implementeras kan det få stor effekt på utsläppen och det kan ske relativt snabbt. Några teknikskiften kräver dock relativt lång utvecklingstid vilket innebär att större delen av utsläppsminskningarna bedöms ske närmare 2045.

3. Vägen framåt – så styr vi mot klimatmålen

Hela samhället ska ställas om, men några frågor är särskilt viktiga

Alla delar av samhället behöver involveras för att klimatomställningen ska lyckas. Samtidigt behöver omställningen ta hänsyn till en rad andra mål om hållbar utveckling. Trots behovet av ett brett perspektiv, finns det skäl att peka ut de verkligt stora utmaningarna för Sveriges del, liksom de områden som är särskilt betydelsefulla för att förbättra förutsättningarna för omställning.

De stora utmaningarna

Industrin och transportsektorn står tillsammans för två tredjedelar av de svenska utsläppen av växthusgaser. Åtgärdspotentialen till minskade utsläpp är stora i båda sektorerna, men scenarierna med dagens styrmedel visar på betydande utsläppsgap för att nå målen. För målet om nettonollutsläpp 2045, och därefter negativa utsläpp, är även möjligheterna att *avskilja, lagra och transportera koldioxid* helt centrala. Att realisera potentialerna på dessa tre områden är de verkligt stora utmaningarna.

MINSKA INDUSTRINS UTSLÄPP TILL NÄRA NOLL

80 procent av industrins utsläpp, som utgör en tredjedel av Sveriges territoriella utsläpp, kommer från basindustrin, dvs. ett fåtal punktkällor med utsläpp främst från järn- och stålindustrin, cementindustrin och raffinaderier. Det finns teoretisk potential att halvera basindustrins utsläpp med effektivisering inom befintliga processer, men den faktiska potentialen är sannolikt lägre, mellan 15-30 procent. För att nå utsläppsmålet till 2045 krävs utveckling och storskalig användning av ny teknik.

² Sweco (2019), Klimatneutral konkurrenskraft – kvantifiering av åtgärder i klimatfärdplaner

³ Carbon Capture and Storage

Ny teknik – forskning och utveckling, demonstration och introduktion

- Det finns behov av statligt stöd och riskdelning i hela innovationskedjan för att främja investeringar i utveckling av nödvändig transformativ teknik och därpå följande storskalig marknadsintroduktion.

Ett skärpt EU ETS skapar trovärdig prissignal och förutsättning för ny teknik

- EU:s utsläppsmål och utsläppstaket i EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) behöver skärpas. Det minskar utsläppen och utgör en trovärdig signal om att utsläppspriset på kort och lång sikt gör ny fossilfri teknik lönsam.

KRAFTIGT MINSKA TRANSPORTERNAS UTSLÄPP TILL 2030 OCH LÅNGSIKTIGT Växthusgasutsläppen från Sveriges inrikes transporter ska minska med 70 procent mellan 2010 och 2030. Samtidigt pekar prognoserna på fortsatt stora ökningar av gods- och persontransporter. För att realisera potentialerna för utsläppsminskning i linje med målet, krävs åtgärder inom tre områden.

Energieffektiva och fossilfria fordon

- Ambitionsnivån för koldioxidkraven på EU-nivå för nya fordon (tunga och lätta) har stor betydelse för utbudet och effektiviseringstakten och behöver kompletteras av nationell styrning som påverkar fordonsvalet.
- Utbyggnadstakten för laddinfrastruktur behöver öka för att inte bli ett hinder för ett ökat användande av elfordon. Insatser från staten krävs för att understödja hemmaladdning vid flerbostadshus, laddinfrastruktur för täckning i hela landet samt laddning av lastbilar.

Förnybara drivmedel

- Målet till 2030 för reduktionsplikten för bensin och diesel bör slås fast så tidigt som möjligt, tillsammans med en tydlig bana för hur reduktionen ska utvecklas fram till dess.

Transporteffektivt samhälle

- Förutsättningarna för att gå, cykla och resa kollektivt behöver förbättras.
- Godstransporterna i landet kan effektiviseras genom en större andel av godset transporteras på järnväg och med sjöfart, samtidigt som förutsättningarna för intermodala transportlösningar förbättras.
- Energi- och utrymmeseffektiva transportsätt behöver ges prioritet i befintligt transportsystem och samhällsplaneringen bli mer transporteffektivt genom täthet och närhet.
- Infrastrukturplaneringen behöver förändras mot målstyrning där tillgängligheten utvecklas inom ramen för klimatmålet och i linje med andra transportpolitiska hänsynsmål i stället för styrt utifrån prognoser om fortsatt vägtrafik tillväxt.

AVSKILJA, TRANSPORTERA OCH LAGRA KOLDIOXID

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Det innebär att de totala territoriella utsläppen ska ha minskat med minst 85 procent och att resterande maximalt 15 procent, motsvarande 11 miljoner ton, får täckas av kompletterande åtgärder⁴. Efter 2045 ska Sverige uppnå negativa utsläpp och i detta avseende är kompletterande åtgärder helt nödvändiga. Potentialen för negativa utsläpp i Sverige är stor, särskilt för avskiljning och lagring av biogen koldioxid (bio-CCS), men kräver styrning och åtgärder från staten för att kunna genomföras.⁵ Strukturer nödvändiga för bio-CCS är desamma som för fossil CCS.

Transport och lagring

- Legala hinder för transport och lagring av koldioxid måste undanröjas, bland annat genom att Sverige ratificerar tillägget till artikel 6 i Londonprotokollet om export av koldioxid och agerar för internationell ratificering.

Teknikutveckling och marknadsintroduktion

- Stöd för forskning, utveckling och demonstration av koldioxidinfångning behöver säkerställas.
- Ekonomiska incitament för bio-CCS behövs.

Förbättra förutsättningarna för omställning

Utvecklingen inom en rad politikområden har stor betydelse för att förbättra förutsättningarna för omställningen. Den sker i ett samhälle där nya bostäder behöver byggas och där digitaliseringen pågår. Det finns en mängd synergier att eftersträva och beroenden att beakta i förhållande till minskad klimatpåverkan. I denna breda klimatpolitik finns skäl att särskilt lyfta fram fem områden som sträcker sig över alla eller ett flertal olika samhällssektorer och inom vilka kraftfullt agerande behövs för att möjliggöra de utsläppsminskningar som krävs för att nå klimatmålen.

UNDERSTÖDJA ELEKTRIFIERING AV TRANSPORTER OCH INDUSTRI

- Elproduktionen måste byggas ut med förnybara energikällor – på ett hållbart sätt.
- En bred samverkan mellan olika samhällsaktörer behöver ske för att säkerställa en utbyggnad av elproduktion och distribution som förenar ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet.
- En elmarknad som stödjer flexibilitet i elanvändning, produktion och lager för att undvika effektbrist när elsystemet är helt förnybart.
- Tillräcklig överföringskapacitet i elnäten måste säkerställas så att detta inte blir ett hinder för minskade utsläpp.

⁴ Idag kända kompletterande åtgärder är bio-CCS, nettoupptag i skog och mark och verifierade utsläppsminskningar i andra länder.

⁵ Regeringen har tillsatt en utredning för att ta fram en strategi för kompletterande åtgärder inklusive negativa utsläpp i form av bio-CCS.

EN STRATEGI FÖR BIOEKONOMI OCH SMART ANVÄNDNING AV BIOMASSAN

- Sverige behöver en bioekonomistrategi för att den allt mer eftertraktade biomassan skall komma att användas på bästa sätt ur ett samhällsperspektiv, där klimat- och miljöaspekterna är viktiga delar. Uttag av biomassa måste ske på ett hållbart sätt och den ska användas effektivt.

ETT STARKARE BIDRAG FRÅN FINANSMARKNADEN I KLIMATARBETET

- Finansmarknadens kapital är nödvändigt för att finansiera omställningen.
- Finansmarknaden reagerar på klimatpolitiken som påverkar lönsamheten i investeringar. Långsiktiga och ambitiösa mål med tillhörande prissättning är avgörande.
- Staten bör främja en finansmarknad som beaktar längre tidsperspektiv. Risk och ansvarutkrävande kopplat till klimat behöver tydliggöras.
- Särskild styrning mot finansmarknaden är befogad. Finansinspektionen kan i sitt uppdrag få att ta hänsyn till finansmarknadens klimatpåverkan. Regeländringar på finansmarknaden kan kopplas till t.ex. klimatriskexponering.

ÖKAD CIRKULARITET OCH RESURSEFFEKTIVITET

- Fossila och fossilfria resurser måste användas så effektivt som möjligt, t.ex. genom en ökad elektrifiering, optimerade processer och en mer cirkulär ekonomi.
- Både i produktion och konsumtion, t.ex. inom byggande och boende, behöver incitamenten för resurs- och energieffektivitet stärkas. Styrningen behöver bidra till att företag utvecklar affärsmodeller som understödjer förlängd produktlivslängd och ett ökat användande av material som redan tillförts samhället.

UTVECKLA OCH KOMPLETTERA PRISSÄTTNINGEN AV UTSLÄPP

- Koldioxidpriset ger förutsättningar för att nå de övergripande klimatpolitiska målen till en så låg samhällsekonomisk kostnad som möjligt och prissättningen bör fortsätta att utvecklas.
- Befintliga nedsättningar av koldioxidprissättning bör ses över och om möjligt fasas ut. En generell höjning av koldioxidskatten bör övervägas för att ytterligare påskynda omställningen.
- EU:s utsläppsmål och utsläppstaket i EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) behöver skärpas. Det krävs en trovärdig prissignal från EU ETS på kort och lång sikt.
- För att Sverige ska kunna nå sina mål till 2045 behöver prissättningen kompletteras med annan styrning som främjar teknikutveckling och beteendeförändringar, exempelvis stöd, riskdelning och information.

Minskade utsläpp utanför Sveriges gränser

Regeringens kommande handlingsplan ska inte enbart relatera till klimatramverkets siffrersatta mål för Sveriges territoriella utsläpp, utan även beskriva vilka ytterligare åtgärder eller beslut som kan behövas för att nå de globala klimatmålen.

Sverige har goda möjligheter att bidra till utsläppsminskningar utanför landets gränser. I *förhandlingar* bör Sverige driva fram ambitiösa åtgärder och mål. Ett exempel är att EU:s utsläppsmål till 2030 behöver skärpas och att EU behöver ett definierat utsläppsmål till 2050 som är i linje med Parisavtalets temperaturmål. Sverige behöver arbeta proaktivt för att bland EU-medlemmarna öka stödet för en ambitiös klimatpolitik.

Genom att aktivt sprida erfarenheter av politiska processer och styrning kan Sverige skapa bättre förutsättningar och *inspirera andra länder* att minska sina utsläpp utöver vad de annars hade gjort.

Parisavtalets genomförande kräver ett ökat internationellt samarbete för att dela erfarenheter och teknik. Sverige kan genom de bilaterala, regionala och globala tematiska samarbetsstrategier som styr biståndet och genom *kapacitetsbyggande* projekt stödja genomförande av klimatåtaganden och Parisavtalet i låg- och medelinkomstländer. Även genom framtida internationella samarbetsformer under Parisavtalet (artikel 6) kan Sverige bidra till utsläppsreduktioner i andra länder.

Ett ytterligare skäl till att arbeta aktivt internationellt är att den svenska omställningen kommer vara beroende av utvecklingen i andra länder. Insatser för att stödja andra länder att öka sin ambition ska inte ske på bekostnad av utsläppsminskningar i Sverige.

Utsläpp i andra länder från *svenskars konsumtion* är betydande. Särskilt framträdande är konsumtionen av importerat kött och internationella flygresor, för vilka teknisk utveckling i dagsläget ej bedöms räcka för att nå ner till låga utsläpp inom de närmaste 20-30 åren. För att minska dessa utsläpp krävs insatser i form av till exempel kunskapshöjning och förbättring av alternativen på kort sikt, samt internationella förhandlingar och teknikutveckling för en omställning på längre sikt.

Vem ska göra vad och när?

För att nå utsläppsmålet senast 2045 krävs en stor samhällsomställning. Jämfört med tidigare samhällsomställningar är det troligt att staten behöver styra omställningen på ett sätt som inte tidigare varit fallet. Regeringen är ansvarig för att intensifiera styrningen i närtid och därmed möjliggöra utsläppsminskningar på kort och lång sikt. Staten bör utifrån de ambitiösa och långsiktiga målen utforma skarpare och målstyrande styrmedel som inkluderar ett trovärdigt och långsiktigt koldioxidpris, stöd genom hela innovationskedjan samt tillhandahålla nödvändig infrastruktur.

Därigenom skapas förutsättningar för marknadens aktörer att förverkliga omställningen. Det privata kapitalet är avgörande för investeringar och marknadens innovationskraft är nödvändig för att utveckla ny teknik.

Det krävs samverkan mellan offentliga såväl som privata aktörer för att gemensamt förstå möjligheter och utmaningar liksom för att identifiera och hantera mindre gynnsamma konsekvenser. Nya eller ändrade styrmedel behöver analyseras utifrån effekter på regioner och inkomstgrupper, liksom hur skatteintäkter ska fördelas.

Underlag till regeringens klimatpolitiska handlingsplan

KORTVERSION 6879

NATURVÅRDSVERKET

Kortversion

År 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Det är ett ambitiöst mål som det finns stora möjligheter att nå.

De tekniska förutsättningarna för att ställa om är goda. Effektivare och konkurrenskraftiga lösningar utvecklas i snabb takt, men dagens styrmedel är otillräckliga för att etappmålen till 2030 och det långsiktiga målet till 2045 ska nås.

I denna rapport redovisas Naturvårdsverkets underlag till regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan. Tre utmaningar lyfts fram som centrala att bemöta i den kommande handlingsplanen:

- transportsystemet behöver ställas om,
- industrins processutsläpp måste minska till nära noll,
- förutsättningar måste skapas för att avskilja, transportera och lagra koldioxid.

Genom att ställa om i en snabb takt – med hållbar ekonomisk tillväxt, bibehållen konkurrenskraft och god välfärd – blir Sverige ett föregångsland som andra länder vill ta efter.

